

panorama

P
A
G
E
N
I
N
T
E
R
L
I
N
G
U
A

IN INTERLINGUA

JULIO-AUGUSTO 2009 ANNO 22 NUMERO 4 PRECIO: 2,50 €

28 paginas super
le CONFERENTIA

PHOTO: ALBERTO MARDEGAN

Interlingua — action!

EDITION CONFERENTIAL

TOTO SUPER LE 18VE CONFERENTIA INTERNATIONAL DE INTERLINGUA IN GERMANIA

Novas, reportages, notas e multissime photos del successose conferentia que face le motor de interlingua rolar de novo a alte velocitate. **Paginas 1-28!**

EDITORIAL

Interlingua es normal ... e extraordinari

INTERLINGUA ES PRO le vita quotidiana, un lingua toto natural e normal – ma con personas extraordinari, qui lo usa e promove.

Isto esseva dicte e deveniva multo clar durante le successose conferentia in Germania (vos haberea debite esser la!!!).

Pro isto nos naturalmente debe incontrar le personas natural e normal in le stratas. E nos videva clarmente durante un hora intensive in le stratas pedestre de Mainz le reactiones multo positive del germanos, qui recipeva – sovente con surrisos – le folio informative super interlingua. Esseva amusante e inricchiente participar como “homine de sandwich” (al copertura: Sven Frank, Antonio Ruiz Castellanos e io!).

Contactos international non solmente es natural e normal hodie. Illos es essential. E quando on pote haber los in un maniera si facile como per interlingua, nihil pote stoppar le communication sin frontieras, como es le motto del UMI desde 1997.

Le participantis parlava de esser in le

Pais de Interlingua. Como un altere Atlantide illo move e reappare al minus omne duo annos in le annos impar pro le conferentias international de interlingua, ma sovente plus per le incontri nordic de interlingua in omne annos par. Desde 2010, il potera haber un incontro iberic in le primavera e altere incontro franco-german (forsan anque -nederlandese) durante le autumno. Dunque ancora plus de vita!

Grandissime gratias a Sven Frank, le infatigabile secretario general del UMI, sin qui le conferentia non haberea potite esser realisate. E gratias de un simile grandor al sorores francese, Madeleine Mahé e Alix Mahé-Potet, cuje curso pro comenciantes deveniva un immense successo e vermente educava excellente parlatores nove de interlingua. Vos es admirabile!

A revider – non in duo annos ma tosto, multo tosto. Forsan in le stratas?

Thomas Breinstrup

panorama IN INTERLINGUA

Periodico in le international lingua auxiliar interlingua. Le prime edition apparea in januario 1988.

Editor: Union Mundial pro Interlingua. **Redactor in chef:** Thomas Breinstrup. **Coredactores:** *Scientia:* Brian C. Sexton (Grande Britanña). *Enigmas:* Peter Gopsill (Grande Britannia). *Chronica:* Pierre Humbert (Francia). *Illustrator:* Henrik Breinstrup (Danmark). *Consulente typographic:* Bent Andersen (Danmark). *Corrector:* Bent Andersen (Danmark). *Collaboratores e correspondentes in tote le mundo.*

Redaction: Kirkeholmen 10, DK-2630 Taastrup, Danmark. E-posta: panorama@interlingua.com.

Administration: Alberto Mardegan, Taivaanvuohentie 2 A 2, FIN-00200 Helsinki, Finlandia. E-posta: administration@interlingua.com. Conto de banca: Numero IBAN: FI18 1820 3000 0163 29. Numero SWIFT: NDEAFIHH. **Abonamento:** annualmente 15 €. Abonamento duple (= 3 ex.) 30 €. Abonamento triple (= 5 ex.) 45 €. **Impression:** Drukkerij Goudkuil vof, Zonnegloren 30, NL-7361 TL Beekbergen, Nederland.

Internet: www.interlingua.com/panorama

Appare omne duo menses in formato A5 con information international in interlingua pro tote le familia. Un “Instruction concernante manuscripts” es inviate gratis e es trovabile in www.interlingua.com/panorama. Compra libros in interlingua directemente de www.interlingua.com/libros

Copyright © 2009 Panorama

Es permette reproducer le contento de Panorama solmente pro uso in le ensenamiento e documentation de interlingua in le mundo.

MARTIJN DEKKER, active nederlandese volante, eseva prendre al arrivata in le aeroporto de Frankfurt per *Sven Frank*, secretario general del UMI. On naturalmente habeva accordate incontrar se in un loco international. Isto deveniva ... McDonald's!

LENNART ÅBERG (a dextere), ophthalmologo pensionate e organisator de un gruppo de studio de interlingua in su urbe Kalmar in Svedia, eseva durante un session hypnotise per *Sven Frank* (a sinistre), secretario general del UMI e hypnotherapista professional, pro parlar interlingua plus fluentemente. Ille non eseva secut del resultato.

KATHRINE BREINSTRUP, juvane danese active e creative, habeva facite un film de 17 minutias con multissime photos del 11me incontro nordic de interlingua in le estate 2008. Le film eseva monstrate duo vesperes al humor e applauso del spectatores.

LENNART ÅBERG, svedese humoristic, se presentava durante le prime session e narrava, como ille audiva pro le prime vice super interlingua in le radio svedese. Ille finiva per dicer que "io es un specialista de interlingua – specialmente de sudoku"!

MARTINA SCHRÖCK, jornalista freelance german, visitava le conferentia pro un tote die pro scriber un reportage super illo. Illa, qui antea ha scribite super interlingua pro le jornales regional, recipeva como le participantes un emblema con le parolas "Io parla interlingua". Durante un visita al urbe, illa subito eseva salutate per un homine, qui recognosceva le emblema, a saper le burgo-maestro *Klaus Hartmüller*.

■ Finalmente se incontrava pro le prime vice le ancian e le nove Radio Interlingua. Simona e Florin řunel de Romania (in centro e a dextere) startava in 1999 le radio per Internet, ma le accesso general a registrar audio mancava, e veniva solmente duo emissions. In 2008, Péter Kovács de Hungaria (a sinistre) assumeva le carga como redactor. Ille ha usque ora producite un emission cata mense in www.interlingua.com/radio. Plures de illos ha essite discargate 3.000-5.000 vices. Photo: Thomas Breinstrup

Petyo Angelov al schermo directemente de Bulgaria, co-cantante con le conferentia.

Ingvar Stenström face imitationes lingual in interlingua. Christina Breinstrup interviewata.

Florin Patras, Donald Gasper e Margareta Åberg canta.

FESTA FINAL 24.07.09

PHOTOS: ALBERTO MARDEGAN, KATHRINE E TH. BREINSTRUP

In supra a sinistre: Vera Barandovská-Frank describe in interlingua poetic le conferentia. – In supra: Presentes del participantes a Sven Frank pro haber organise le conferentia. – A sinistre: Omnes canta e marcha a "Boogie-Woogie".

Le secretario general del UMI, Sven Frank (a sinistre), e le vice-burgomaestro de Kirchheimbolanden, Peter Stumpfhäuser, aperi le conferentia. Photo: Alberto Mardegan

Benvenite al mundo

GERMANIA – Kirchheimbolanden esseva felice de hospitar le conferentia internacioal, diceva le vice-burgomaestro al apertura official le 25 de julio.

“Io vos saluta de plen corde, e io es felice que le dece-octave conferentia international es realisate in nostre parve urbe charmante. Le gaudio commun del lingua mundial interlingua conduce omne le participantas a hic,” diceva Peter Stumpfhäuser.

Ille substitueva le burgomaestro de Kirchheimbolanden, Klaus Hartmüller, qui recentemente habeva un operation e debeva recuperar se. Illes justo habeva essite eligite pro ancora cinque annos.

“Interlingua se comprende como lingua mundial e trova sempre plus de usatores. Linguas in general es le comprehension le plus successose inter homines. Illo es la forma le plus successose de communication. Io trova interessante que al latere de anglese como lingua mundial existe plus de linguas, que es parlate inter specialistas in tote le mundo, como interlingua,” ille continuaua.

“Ex le programma on pote vider, que vos desira intensivar vostre cognoscentias in grupplos de labor differente. Totavia, il ha bastante spatio pro le vita social. Io vos desira dies interessante e plen de eventos in nostre parve residentia,” esseva le desiros pro le conferentia.

DEL BLOCO DE NOTAS

PRESENTACIONES DEL DIE: Il habeva plure breve presentationes del die pro le participantes del conferentia. Martijn Dekker (Nederland) narrava super e demonstrava le encyclopedia libere in Internet, le Wikipedia in interlingua (<http://ia.wikipedia.org>), que actualmente contine 4.800 articulos. Martijn Dekker ha mesme traducite tote le interfacie del Wikipedia in interlingua e contribue anque con proprie articulos. Le articulos es scribite per le usatores, e plure personas adjuta con le correction lingual del articulos. Thomas Bréinstrup (Danmark) demonstrava como usar le programma gratuite Audacity pro registrar e rediger audio, p.ex. pro Radio Interlingua (www.interlingua.com/radio). On pote registrare su voce, combinar le registration con altere registrations e adder musica, como on anque pote remover passages, p.ex. si alcuno tussi durante le registration.

BON VENDITA DE LIBROS: Un large selection de titulos in interlingua poteva esser vidite e comprate durante le conferentia. Le Union Danese pro Interlingua faceva un parve stand, que rapidemente deveniva popular. Multe libros – recente e plus ancian – esseva vendite al participantas, qui naturalmente obteneva un reduction, proque le porto postal esseva sparniate. Ci Mathilde Breinstrup recipe moneta de Alberto Mardegan (Finlandia).

Plus de incontro national in 2010

Al minus duo, ma forsan tres, grande incontro de interlingua va augmentar le nivello de activitates.

GERMANIA – Le movimento de interlingua va vermente mover se in 2010, ubi plure incontro national e international de interlingua es sub planification.

Un incontro espaniol-portugese pote sperabilmente esser realisate durante le primavera. Le secretario general del UMI, Sven Frank, va viagiar al Peninsula Iberic pro visitar le universitates in Cádiz e Granada, ubi il ha contactos de interlingua. Con le contactos portugese, il es le spero que un incontro iberic pote devenir le resultat in le primavera, ante que le calor vermente veni.

Pro le 12nde vice, le quattro organisaciones nordic de interlingua – in Danmark, Norvegia, Svedia e Finlandia – arrangiara le incontro nordic de interlingua in le ultime septima da julio de mercuridi a dominica.

Litteratura debe esser digitalisate

GERMANIA – Le multe libros de interlingua publicate in le passato debe esser digitalisate, assi que illos de novo es a disposition pro le mundo interlingua.

“Es importante transferer tote le stock de libros in formato digital – quanto plus de libros, tanto melior,” explicava Martijn Dekker, Nederland, qui con Piet Cleij hodie gere le vendita de libros del Servicio de Libros UMI (www.interlingua.com/libros).

Plure titulos ha essite exhaustite, alteres debe esser stimulate in le vendita. Pro isto, le UMI intende usar plus le casa editorial digital Lulu, que ja ha imprimite un longe serie de libros recente. Le exposition public

“Le intention es retornar a Svedia del sud,” diceva Ingvar Stenström, secretario del Societate Svedese pro Interlingua.

Le incontro nordic ha desde 1988 habite loco omne duo annos, in le annos par, ubi il non ha conferentias international de interlingua. Le urbe pro 2010 ancora non ha essite fixate. Isto va occurrer tosto. Como sempre il habera cursos intensive de mercuridi a venerdi e incontro nordic de venerdi a dominica.

E durante le autumno – plus precisamente le tertie fin de septima in octobre, de venerdi a dominica – habera loco le prime incontro franco-german, que forsan anque devenira nederlandese. Le nove Union German pro Interlingua (UGI) ha ja reservate le centro in Kirchheimbolanden pro le incontro. On spera que in 2011 le incontro pote haber loco in Francia.

“In ultra, il forsan essera possibile organizar un incontro est-europee o balkanic – e alora il ha le mensual incontro in Göteborg e Kalmar in Svedia, in Copenhagen in Danmark e le Café Interlingua in Weinheim, Germania,” dice Sven Frank, gaudente del iniciativas a venir pro fortificar le activitates de interlingua.

Le litteratura in interlingua es grande. Photo: Péter Kovács

assi va stimular le vendita in general, e le facto que non se imprime un large stock significa que p.ex. dictionarios pote sempre esser actualisate con plus de parolas (e minus de errores). Manuales importante essera parte del processo de digitalisation.